אש קודש — שביעי של פסח

וירא ישראל וכו' אז ישיר משה ובני ישראל וגו' ונבין למה כתיב מקודם ישראל, ואח"כ בני ישראל, הגם שהרבה כתוב כן בתורה, בטח בכל מקום יש כוונה, וגם לנו רמז.

ואפשר כי אנו מסיימין את ההלל בזה כי לך טוב להודות ולשמר נאה לזמר כי מעולם ועד עולם אתה אל, שמשמע שזה נתינת טעם שלכן לך טוב להודות וכו' כי מעולם ועד עולם אתה אל, ואפשר כי אנו מתפללים ביהי רצון שקודם תהלים, וכשם שאנו אומרים לפניך שירים בעוה"ז כך נזכה לומר לפניך שיר ושבחה לעוה"ב, לכן כי לך טוב להודות וכו' מפני שמעולם ועד עולם, היינו בין בעוה"ז בין בעוה"ב אתה אל, ועי"ז גם שם נאמר שיר ושבחה.

עוד אפשר, כי כל מה שברא הקב"ה לכבודו בראו, ויש התגלות כבודו ע"י שמושיע לנו ואנו מודים ומשבחים אותו בשירות ותשבחות, יש גם התגלות כבודו ית' בשעה שמעניש את ישראל, ואנו בוכים ומתפללים אליו שיושיענו שע"י גבורתו וגם ע"י תפילותינו אליו ית' כבודו ית' ניכר, אבל הגם שח"ו אנו אינם זוכים עוד לישועה, ושכבודו ית' יתגלה על ידינו בשירה וזמרה, רק ח"ו ע"י עונש ובכי', מ"מ למה יסבלו נשמות ישראל שכבר עלו למרום, כי רש"י ז"ל אומר (בפר' חוקת) מכאן שהאבות מצטערים בקבר בצרות ישראל, ובזוה"ק איתא מזה הרבה, ולא רק נשמת האבות רק גם נשמות כל הנפטרים והנהרגים מישראל, הם מצטערים בצערנו ועובדים אתנו יחד עבודתינו את ד' הן בבכיה בעת צער ח"ו והן בשירה בשעת ישועתינו, ולמה יצטערו הן.

וזה כי לך טוב להודות, הן אפשר ראוים אנחנו ח"ו לעבודה בצער ותפילות של בכיה, מ"מ טוב שהושיענו ונודה לך ולשמך נאה לזמר, כי מעולם ועד עולם אתה אל, וגם בעולם העליון (מודים ומשבחים) עובדים נשמות ישראל אתנו יחד אותך, ולמה יסבלו ויצטערו הן ח"ו, ומתורצת בזה קושית כ"ק אא"מ אדמו"ר הה"ק זצ"ל על הגמרא (ברכות ט.) דבר נא, אין נא אלא לשון בקשה כדי שלא יאמר אותו צדיק אברהם וכו' ואחר כן יצאו לא קיים בהם, שדייק והאם אם לא ישאל אברהם זאת, לא היה צריך הקב"ה לקיים הבטחתו, אבל נודעת הקושיא כיון שהבטחת ואח"כ יצאו ברכוש גדול היינו ביזת מצרים, היתה בשביל קושי השעבוד, א"כ כשלא השלימו את כל הת' שנים ורק קושי השעבוד השלים, למה הגיע להם ביזת מצרים, הלא כבר לקחו את שכר קושי השעבוד בזה שלא הוצרכו להשלים כל הת' שנים, ולהנ"ל אפשר זה הרמז, כדי שלא יאמר אברהם וכו' הן להם אין מגיע, מפני שירדו בקליפת מצרים ולא יכלו להשלים כל הזמן, ובשביל זה הוצרכו לצרף את קושי השעבוד להשלמת הזמן, אבל למה יסבול מזה א"א, כי כאשר יצאו בלא רכוש ויצטערו ישראל מדלותם גם א"א יצטער עמהם כנ"ל, וזה כדי שלא יאמר אברהם, הן לישראל אפשר אין מגיע רכוש, כיון שירדו לקליפת מצרים ובשביל זה לא יכלו להיות כל הזמן והוצרכו לקושי השעבוד להשלים, אבל כדי שלא יאמר אברהם.

וזה הרמז וירא ישראל את היד הגדולה וכו' כמ"ש בזוה"ק ישראל סבא, יעקב אבינו, ובשביל זה אז ישיר משה ובני ישראל וכו' כי אפילו שעל בנ"י היה אז קטרוג הללו וכו' והללו וכו', מ"מ כיון שהם בני ישראל בזכות יעקב אבינו שהוא לא יצטער במרום זכו בניו לישועה וישירו לד', כי לך טוב להודות וכו' כי מעולם ועד עולם אתה אל.